

Ὁ μὴ πεταλωμένος, ἐπὶ ὑποζυγίων ἐνθ' ἄν.: **Αλογο-μουλάρι ἀπετάλωτο σύννηθ.* || Γνωμ. **Απετάλωτο τὸ ζῷον, ἀναποδιά 'ς τὸ δρόμο Λεξ. Δημοτ. (λ. ἀναποδιά).* Συνών. *ἀκαλίγωτος 2.*

ἄπειρος ἐπίθ. Λεξ. Πρω.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. *ἄπειρος.*

Ὁ μὴ ἔχων πέτρας, ἐπὶ τόπου: **Ἀπειρο χωράφι.* Συνών. *ἀπέτρωτος 2.*

ἀπέτρωτος ἐπίθ. πολλαχ. *ἀπέτρωτο τό, Πελοπ. (Γορτυν.) ἀπέτρουτον Ἡπ.*

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *πετρωτός.*

1) Ὁ μὴ καλυφθεὶς, ὁ μὴ καταπλακωθεὶς διὰ πετρῶν, ὁ μὴ πετρωμένος πολλαχ. β) Ὁ μὴ στερεωθεὶς διὰ πετρῶν πολλαχ.: **Ἀπέτρωτα κεραμίδια.* 2) Ὁ μὴ ἔχων πέτρας, ἐπὶ τόπου Θήρ. Σύμ.: *Βουνὰ ἀπέτρωτα Θήρ.* Συνών. *ἄπειρος.* β) Οὐδ. οὐσ., τόπος ὅπου ἐλλείπουν πέτραι Ἡπ. Πελοπ. (Γορτυν.): **Ἄσμ.*

Κάλλιο νὰ φάῃ τὰ νύχια του, τὰ νυχιοπόδαρά του,

παρὰ νὰ φάῃ τὴν πέρικα τὴν ἀηδονολαλοῦσα,

ποῦ κάνει ἀβγά 'ς τ' ἀπέτρωτα, βγάνει πουλλὰ 'ς τὰ πλάγια (μοιρολ.) Γορτυν.

Πιτρίτ' ἀπὸν τ' ἀπέτρουτα κὶ σταυραστὲ π' τοὺς κάμπους Ἡπ.

ἀπέτσωτος ἐπίθ. Πελοπ. (Κορινθ. Μεσσ. κ. ἄ.) κ. ἄ. *ἀπέτσουντους* Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. **πετσωτός < πετσωώ.*

Ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐτέθη κάττυμα, ὁ μὴ πετσωμένος, ἐπὶ ὑποδημάτων ἐνθ' ἄν.: **Ἀπέτσωτα παπούτσια* Κορινθ. Μεσσ. κ. ἄ. Συνών. *ἀμετξεσόλγαστος, ἀσόλγαστος.*

ἀπενυθείας ἐπίρρ. λόγ. σύννηθ.

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπ' *εὐθείας.*

Εὐθέως, κατ' εὐθειαν, ἀμέσως: **Ἦρθε ἀπενυθείας 'ς ἐμένα - πῆγε ἀπενυθείας 'ς τὸ δάσκαλο. Μοῦ τὸ εἶπε - σοῦ τὸ εἰσεῖλε ἀπενυθείας.*

***ἀπενυκαίρῃω**, ἀποφκαιρέζω Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἀμαρτ. ρ. *εὐκαίρῃω*, παρ' ὁ καὶ **φκαιρέζω.*

Ἐκκενώνω τι τελείως: *Γιάδα δὲ δ' ἀποφκαιρέζεις τ' ἀσκή;* Συνών. *ἀπενυκαίρῃω 1.*

***ἀπενύκαιρος** ἐπίθ. **πόφτθαιρος* Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιθ. *εὐκαίρος.*

1) Κενός. Συνών. *ἀγέμιστος 1, ἀγέμωτος, ἀδεια-νός 2, ἀδειᾶτος 2, ἀδειος 2, εὐκαίρος.* 2) Ὡς οὐσ., πορδή. 3) Μάταιος, ἐπὶ ἀνθρώπου. Συνών. *φαντασμένος* (ιδ. *φαντάζω*).

ἀπενυκαίρωμα τό, Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀπενυκαίρῃω.*

Τὸ νὰ ἀδειάζῃ τις τὸ ὑποκάτω πράγματός τινος καὶ νὰ διαταράσῃ τὴν ἰσορροπίαν του, ὥστε νὰ πίπτῃ.

ἀπενυκαίρῃω Πόντ. (Κοτύωρ. κ. ἄ.) ἀποφκαιρῃώνω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀποφτθαιρῃών-νω Κύπρ. **ποφτθαιρῃών-νω* Κύπρ. Μέσ. *ἀπενυκαίρουμαι* Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *εὐκαίρῃω.*

1) Ἐκκενώνω τι τελείως, Κύπρ.: **Εποφτθαίρῃωσεν τὸ πιθάριν.* || Φρ. **Ὁ ἄρρωστος ἐποφτθαίρῃωσεν πολλὰ* (ἐξηντλήθη, ἰσχνάνθη). Καὶ ἀμτβ. ἐκκενώνομαι: Φρ. *Εἶπα τοῦ τα τῶς ἀποφτθαίρῃών-ν' ἢ κοιλιὰ μου τῶρα.* Συνών. **ἀπενυκαίρῃω.*

β) Περαιτώνω Νάξ. (Ἀπύρανθ.): **Ὁ,τι κ' ἐποφκαίρῃωσα*

τὴν ρόκκα κ' εἶχα σκοπὸ νὰ πέσω, μὲ δύνῃσαι βεγεριστᾶδες (μόλις ἐτελείωνα τὴν ἐργασίαν τῆς ρόκκας. *βεγεριστῆς* = ἐπισκέπτης τῆς ἐσπέρας διὰ βεγγέραν). 2) Χαλῶ τὴν ἰσορροπίαν τινὸς ἀφαιρῶν τὸ στηρίγμα ἐφ' οὗ ἵσταται καὶ προκαλῶν πτώσιν αὐτοῦ Πόντ.: **Ἐπενυκαίρῃω με κ' ἐρροῦξα* (ἔπεσα). Καὶ μέσ. καταπίπτω χάνων τὴν ἰσορροπίαν μου Πόντ. (Κοτύωρ.): **Ἐπενυκαίρῃωθα κ' ἐρροῦξα.* **Ἐκόπε τὸ σκοινὶ κ' ἕνας ἄσκημα ἐπενυκαίρῃωθα!* (κόπηκε τὸ σκοινὶ κ' ἔτσι ἄσκημα κατέπεσα ἀπολέσας τὴν ἰσορροπίαν μου!). 3) Μέσ. μεταφ. χάνω τὴν διανοητικὴν ἰσορροπίαν μου, σφάλλομαι εἰς τοὺς συλλογισμούς μου Πόντ. (Χαλδ.): **Ἐπενυκαίρῃωθα καὶ εἶπα αἶκον λόγον* (τοιούτον λόγον, ἥτοι μοῦ ἐξέφυγε τέτοιος λόγος).

***ἀπενυχαρίστητος** ἐπίθ. **ποφκαρίστητος* Κύπρ. (Γερμασ. κ. ἄ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιθ. **εὐχαρίστητός < εὐχαρίστῳ, παρ' ὁ καὶ *φκαρίστῳ.*

Ὁ μὴ μένων εὐχαριστημένος ἐκ τῶν περιποιήσεων ἄλλου: *Εἶντα νὰ τοῦ κάμω; ἔφυνεν *ποφκαρίστητος.* Συνών. *ἀπενυχαρίστητος 1, ἀπενυχαρίστος 1.*

ἀπεφτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπιφτους ὁ, Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. *πέφτω.*

Τὸ νὰ μὴ δύναται τις νὰ πέσῃ που: Φρ. **Ἡ-ῖ-ἄρρου-στους ἔχ' δὸν ἄθιτον κὶ δὸν ἀπιφτον* (δὲν δύναται νὰ εὕρῃ ἡσυχίαν, ὅπως καὶ ἂν πλαγιάσῃ. *ἄθιτους* = τὸ νὰ μὴ δύναται τις νὰ τεθῇ που). Πβ. *ἄθετος.*

ἀπεχτηθίζω Πόντ. (Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *ἀπεχτηθίς.*

Μανθάνω ἢ λέγω ἀπὸ μνήμης: **Κ' ἐπόρεσα ν' ἀπεχτηθίζω τὸ μάθεμά μ'.* Συνών. *ἀποστηθίζω, ἐχτηθίζω, ξεστηθίζω.*

ἀπεχτηθίς ἐπίρρ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιρρ. *ἐχτηθίς.*

Ἐκ στήθους, ἀπὸ μνήμης ἐνθ' ἄν.: **Εμαθα ἀπεχτηθίς τὸ τροπάδ' (τροπάριον) Τραπ. Ἐξέρ' ἀπεχτηθίς τὸ μάθεμα ν' ἄν.* Χαλδ. Συνών. *ἀπέξω Α 1 γ, ἐχτήθῃ, ἐχτηθίς, ξεστηθῃ.*

ἀπέχτρεια ἡ, Πελοπ. (Καλάβρυτ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *ἀπέχθρεια* κατ' ἐπίδρασιν τοῦ συνων. *ἐχθρεια*, παρ' ὁ καὶ *ἐχτρεα.*

Ἡ ἐχθρεια, τὸ μῖσος: **Ἐχουν ἀπέχτρεια, δὲ μιλῶνται.*

ἀπέχω λόγ. σύννηθ. καὶ δημῶδ. Αἰγίν. Θράκ. (Περίστασ. κ. ἄ.) Κάρπ. Κίμωλ. Πελοπ. (Λακων. Μάναρ. Τριφυλ. κ. ἄ.) κ. ἄ. — ΝΠολίτ. Παροιμ. 2,347 *ἀπέχουν* Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.) Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ. Σκόπ. Τσακων. κ. ἄ. *πέχουν* Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.)

Τὸ ἀρχ. *ἀπέχω.*

1) Εὐρίσκομαι μακρὰν ἀπὸ τινος σημείου ἢ πράγματος λόγ. σύννηθ.: *Τὸ χωρὶς ἀπέχει δυὸ ὥρες. Τὸ σπῖτι του ἀπέχει δέκα βήματα ἀπεδῶ.* 2) Κρατῶ ἐμαυτὸν μακρὰν ἀπὸ τινος, δὲν ἀναμειγνύομαι εἰς τι λόγ. σύννηθ. καὶ δημῶδ. Αἰγίν. Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Αἰν. Περίστασ.) Κάρπ. Πελοπ. (Λακων. Μάναρ.) Σίφν. Τσακων. κ. ἄ.: **Ἀπέχω ἀπὸ τῆ συζήτησι - ἀπὸ τέτοιες δουλειᾶς λόγ. σύννηθ. Θέλετε τον; πάρτε τον, ἐγὼ ἀπέχω* (περὶ γαμβροῦ) Σίφν. **Ἀπέχ' τε σεῖς ἀπ' αὐτὰ Περίστασ.* || Φρ. **Ἀπεχέ με* (ὑποχώρει, φύγε. Ἡ φρ. λέγεται ὑπὸ διαπληκτιζομένων) Κάρπ. **Ἀπεχέ με, ξετυλίξου με* (ἐπὶ ἀποστροφῆς) αὐτόθ. || Γνωμ. **Ἀπεχε ν' ἀπέχουν κ' οἱ ἄλλοι* ΝΠολίτ. ἐνθ' ἄν. **Ἀπεχε ἀπ' τὴν κακὴ τὴν ὥρα νὰ ζήσης*

